

2003. május 24., 25., szombat-vasárnap

MAGYAR SZÓ

A DÉLVIDÉK KRÓNIKÁSAINAK LAKITELKI SIKERE

Az ég magasából megérinteni a földet

Hiszem azt, hogy a vajdasági magyar tévénezők jelentős része nagyon jól emlékszik **Fejős Csilla** abszolút felkészültségéről tanúskodó, tartalmas, nagyfokú szakmai, nyelvi igényességgel készített riportjaira. Miután eltűnt a hazai képernyőről, a közszolgálati Magyar Televízió 2-es csatornáján találkozhattunk vele újra, a határon túli magyarságról szóló műsorokban. Az elmúlt napokban nagyon sokan gratuláltak neki a barátok, ismerősök közül, ugyanis a lakitelki televíziós fesztiválon a Krónika-portré kategóriában első díjat kapott az a félórás film, amelynek forgatókönyvírója és szerkesztője ő maga, rendezője Maronka Etelka, operatőre Ótos András, segédoperatőre pedig Iván Attila.

– A világ kulcsa című portréfilm a kanizsai Nagy József-ről, a franciaországi Jel Színház megalapítójáról, vezetőjéről szól. Egy sétatettünk Kanizsán a Tisza-parttól a Járásig, de előadás-részleteket is bejatszottunk. Nekem ez a séta izgalmasabb volt, mint ha az Amazonas-vidékét jártuk volna végig – mondja Csilla, aki Nagy József egyik barátjának, Bicskei Zoltánnak egy gondolatát idézi: „Színész-játékos a mi vidékünkön az lehet, aki a hely porondján úgy megáll, hogy jelen van akár egy kóró, egy kalász, vagy az egykori mozdulatlan juhász. A mi játékosunknak az ég magasából kell megérintenie a földet. A sik emberének örök szomszával kell a vízbe bukni, s a felkelő napot kell méltóan köszöntenie. Minden más csak ezután jöhet, erre alapozódhat.”

Aki ismeri Fejős Csillát, tudja, hogy az irodalom, a színház, a képzőművészet, a zene, a néprajz az, ami televíziós alkotóként mindenekelőtt érdekli, s nagyon szívesen készít életizű riportokat. Volt, aki kis ékszerdobozhoz hasonlított egy másik riportját, portréfilmjét.

– Bele tudok feledkezni egy-egy kedves témába, megfog az a szellem, érték,

amely egy-egy alkotásból sugárzik. Nagyon felkészülök a riportjaimra. Nem dolgozom napi taposómalomban, van időm a témához hozzáolvasni, tájékozódni, átgondolni – magyarázza. Beszélgetésünk közben többször is szóba kerül az alkotói gárda, a csapatmunka fontossága. Ahhoz, hogy megértsük, mit jelent ez számára, érdemes vázlatosan megemlíteni eddigi televíziós pályáját: harmadéves egyetemi hallgatóként vált az Újvidéki Televízió munkatársává. Bemondó, mű-

sörvezető volt, majd terepet járó riporter. Úgy érezte, nem becsülték meg kellőképp a munkáját, s nem abban a műfajban kapott lehetőséget, amelyben otthonosan mozog, úgyhogy meghozta a semmiképp sem könnyű döntést: megvált addigi munkahelyétől. A nagy tervek előtt álló szabadkai televízió magyar szerkesztőségéhez szegődött, de a szép tervek sora kudarcba fulladtak, s a maroknyi szerkesztőség magára maradt, úgyhogy végül Fejős Csilla szabadúszó lett. Nehogy bárki is azt higgye, ez kényelmes helyzet. Éppen ezért érzi hihetetlenül fontosnak, hogy volt, aki melléállt.

– Nem azokra a témákra gondolok, amelyeket a művelődés területéről a filmszalagra megálmodtam, hanem annak a néhány alkotótársnak a segítségével, akik közül egyesek a díjnyertes filmnél munkatársak voltak. Sokat köszönhetek Rácz Józsefnek, mert úgy érzem, ő az, akitől sokat tanultam. Amikor a szabadkai és szegedi alkotók közösen készítették

heti rendszerességgel műsort, ő nekem is teret adott, s a Magyar Televízióban felgyeltek egyes riportjaimra – hallottuk tőle.

Mint mondta, amióta szabadúszó, megvalósíthatta azt az álmát, hogy Csáth Gézáról, Kosztolányiról szóljon szabadkai, palicsfürdői filmes alkotóként. Előny, hogy csak azzal foglalkozik, ami igazán érdekli, s van ideje felkészülni, megtervezni. Kevesebbet dolgozik, mint korábban, de Pilinszky nyomán azt is mondhatnánk: nem az a lényeg, hogy a madár hányat csap a szárnyával, hanem az ívelése.

Mint beszélgetésünk folyamán kibontakozik, elég sok hátránya van ennek a függetlenségnek: nincs jelen a vajdasági magyar médiában, hiányzik az a sok-sok visszajelzés, amelyet korábban a nézőktől kapott. Nincs felszerelése, ezt bérelni kell. Nincs szerkesztőségben, tehát igazán hírközelben sincs. Úgy érzi, a Magyar Televízióban megbecsülik munkáját, szeret eljárni a tudósítók évente megrendezésre kerülő találkozóira, amikor beszélgethet a többi régióbeli kollégával (tavaly Palackposta-díjjal tért vissza).

– Szeretnék mielőbb ismét szerkesztőségben dolgozni. Azonban, annyi csalódás, kudarc ért eddigi pályámon, hogy csakis úgy tudnám elképzelni ezt a szerkesztőségi munkát, ha azt csinálhatnám, amihez igazán értek. Ha komoly támogatást látok, hozzáállást tapasztalok, szívesen „elkötelezem” magam – szögezte le. Kérdésünkre elmondta: egyetért azzal, hogy szükség lenne Vajdaságban, s például Szabadkán is egy erős, önálló magyar televízióra.

Fejős Csilla szívesen foglalkozik a fiatalokkal, ezt bizonyítja, hogy készséggel tesz eleget Siflis Zoltán meghívásának, hogy legyen a nyári videótábor egyik előadója.

■ MIHÁLYI Katalin